

Figyelő

Válogatott bibliográfia a 2002. november–2003. február közötti időszak zsidó vonatkozású irodalmából, sajtójából

DALLOS ESZTER MISTRÁJA

Ezt a munkát az Andrew and Pearl Rosenfeld Research Project on the History of the Jews in Hungary and the Habsburg Empire, Hebrew University, Jerusalem támogatta.

A válogatás a MAHÍR-OBSERVER Médiafigyelő szolgálat sajtófigyelésének felhasználásával készült.

• TEMETŐ, ZSINAGÓGA, ZSIDÓNEGYED

Gratis Internet und kóser szilva. Tradition und Innovation in der Erzsébetváros. In: Der Neue Pester Lloyd, 2002. november 27–december 3.

Szemlét tartottak a zsidótemetőben. (Körmen.) In: Rábavidék, 2002. november 8.

Csak Győrnek jut a címzett pénzből. (A győri zsinagóga rekonstrukciója.) In: Kisalföld, 2002. november 13.

VARGA Andrea
Bizonytalan a zsinagóga sorsa. (Nagykanizsa.) In: Somogyi Hírlap, 2002. november 28.

VÉRTESSY Zsófia
A zsidónegyed negyede. In: Budapesti Nap, 2002. november 29.

SIKLÓSI Gyula
Zsidótemető. (Budakeszi.) In: Budántúl, 2002. december.

Fél évszázados pusztulás után befejeződött a váci zsinagóga külső helyreállítása. In: Népszabadság, 2002. december 12.

A hitközség gondozza a sírokat. Már csak a kripták helyreállítása van hátra a zsidó temetőben. (Zalaegerszeg.) In: Zalai Hírlap, 2002. december 13.

Gyerekek rongáltak a zsidó temetőben. (Balassagyarmat.) In: Nógrád Megyei Hírlap, 2002. december 14.

Új díszburkolat a zsinagóga előtt. (Dohány utcai zsinagóga.) In: Magyar Hírlap, 2003. január 7.

A Palóczy utcai zsidótemplom. (Miskolc.) In: Déli Hírlap, 2003. január 11.

Átalakítják Sopron régi zsinagógáját. In: Metro, 2003. január 12.

Zsinagógából könyvrestauráló műhely. (XV. ker. Fóti úti zsinagóga.) In: Budapesti Nap, 2003. január 18.

SEREGI Emőke–PHILIPP Frigyes
Újjáépül a zsinagóga. (Vác.) In: Váci Napló, 2003. február 4.

• HITKÖZSÉG

Szili (Katalin, az Országgyűlés elnöke) fogadta a Mazsihisz vezetőit. In: Népszava, 2003. január 22.

Javaslat a hitélet támogatására. In: Népszabadság, 2002. november 12.

Mazsihisz-vélemény. Alkotmányossági kontroll a népszámlálásról? In: Délvilág, 2002. december 16.

Népszámlálás, egy százalék. A történelmi egyházak vezetőinek találkozója az állam- és kormányfővel. In: Délmagyarország, 2002. december 10.

ARATÓ Lajos
Megmaradva és építkezve. A magyar középvárosokban már reneszánszukat élik a hitközségek. In: Zalai Hírlap, 2003. február 1.

„Meg kell szólítani a zsidókat”. Olti Ferenc a Mazsihiszen belüli anomáliákról. In: Budapesti Nap, 2003. február 3.

SZŐNYI Szilárd
A választó nép. Elnökjelöltek küzdelme a zsidó hitközségekben. In: Heti Válasz, 2003. február 7.

PÁL Gábor
Donáth (László) kerülhet a Mazsók élére. In: Magyar Nemzet, 2003. február 19.

Tiltakozik a Zsidó Hitközség. (A Zalaegerszegi Zsidó Hitközség elnöke az Ady moziban rendezett plakátkiállítás kapcsán.) In: Zalai Hírlap, 2003. február 27.

Shorer és a Sorstalanság. Judith Varnai Shorer (Izrael nagykövete) ellátogatott a zsidó hitközség székházába is. (Hódmezővásárhely.) In: Délvilág, 2003. február 19.

• HITÉLET, VALLÁS

A zsidók keresik saját magukat. (Oberlander Baruch.) In: Budapesti Nap, 2002. november 2.

Az első rabbi története Rákospalotán. (Duschinsky Mihály.) In: Budapesti Nap, 2002. november 2.

Aki egy embert megment, a világot menti meg. (Oberlander Baruch.) In: Budapesti Nap, 2002. november 4.

Előregedés miatt csökken a zsidó népesség (a világon). In: Magyar Hírlap, 2002. december 14.

Körülmetélés születésnapra. (Köves Slomó.) In: Budapesti Nap, 2002. november 18.

Vallások közös ünnepe. Ramadan, Chanuka és Mikulás a Millenáris Teátrumban. In: Népszabadság, 2002. november 26.

A csodát hirdető lángok látványa. A köztársasági elnök beszédét ma este olvassák fel a Nyugatinál. In: Budapesti Nap, 2002. november 30.

PAPP, Eleonóra von
„Ein Lichterfest für alle”. Hanukah am Nyugati tér. In: Budapester Zeitung, 2002. december 9.

Botrány a hanuka-ünnepségen. Felmentették a BRFK illetékes osztályvezetőjét. In: Budapesti Nap, 2002. december 16.

R. SZÉKELY Júlia
Jelentés a Nyugati térről. In: Vasárnapi Hírek, 2002. december 8.

LAKATOS Csaba
Akinél a zsidóság erkölcsi kérdése. (Schweitzer József.) In: Váci Napló, 2002. december 17.

VÉRTESSY Zsófia
Tudják, hol a SÉN Chevra lubavini templom? (Vasvári Pál u.) In: Budapesti Nap, 2002. december 11.

RAJ Tamás
Messiás-hitünkről. In: Népszava, 2002. december 24.

Ötven év után ortodox rabbit avattak. (Köves Slomó.) In: Magyar Hírlap, 2003. január 8.

FÜRTH Lívia
Újra ortodox rabbit avattak Pesten. (Köves Slomó.) In: Budapesti Nap, 2003. január 8.

BUGYINSZKY György
Ébredések. A zsidó identitás újraéledése. In: Magyar Narancs, 2003. január 16.

KÖVES György Tamás
Zsidó élet Dél-Pesten. In: Csepel, 2003. január 17.

SCHWEITZER András
Egy vadonatúj ortodox. (Köves Slomó.) In: HVG, 2003. január 18.

SKRABSKI Fruzsina
Alkotmányt sérthet a szombati népszavazás. In: Budapesti Nap, 2003. február 6.

RAJ Tamás
Jáfet fiai. In: Népszava, 2003. február 8.

Nagy munkában az új rabbi. (Köves Sloom.) In: Budapesti Nap, 2003. február 17.

SKRABSKI Fruzsina
Módosul a népszavazás időpontja. In: Budapesti Nap, 2003. február 19.

Wege der Kommunikation finden. Ein hunger Rabbiner und seine Arbeit. (Radnóti Zoltán.) In: Budapesti Zeitung, 2003. február 24.

• OKTATÁS

Megalakult a Zsidó Tudományok Szabadegyeteme. (Budapest.) In: Erzsébetváros, 2003. február.

RÓBERT Péter
125 éves az Országos Rabbiképző Intézet. In: Józsefváros, 2003. február 6.

Diákok tartottak órát a születésnapon. Tizenhárom évvel ezelőtt indult a Lauder Javne Zsidó Közösségi Óvoda, Általános, Közép- és Szakiskola. In: Budapesti Nap, 2003. február 25.

• HOLOKAUSZTRÓL

GYÖRGY Péter
A holokauszt: a közös emlékezet. In: Beszélő, 2002. november.

A tanárnő továbbadja az Izraelben szerzett tudást. (Micheller Magdolna.) In: Békes Megyei Hírlap, 2002. november 30.

A náci nem számokat pusztítottak el. Serge Klarsfeld franciaországi történész a Magyarországról deportált zsidók nyomait kutatja. In: Népszabadság, 2002. december 15.

HAJBA Ferenc
Tanítások a vészkorszakról. In: Népszabadság, 2002. december 16.

FEKETE György
Sorsrészések. A holokausztban megjelenő Gonosz tettenérése mindinkább ellehetetlenül. In: Népszava, 2002. december 17.

VÁGI Zoltán–KÁDÁR Gábor
Annézia. In: Népszabadság, 2002. december 21.

VÁRKONYI Tibor
Megoldódott Anna Frank rejtélye. In: Magyar Hírlap, 2003. január 25.

BENKŐ Sándor
Halálgyár. In: Vas Népe, 2003. február 1.

ÉBER Sándor
XII. Pius és a holokauszt. In: Magyar Hírlap, 2003. február 15.

• HOLOKAUSZTMÚZEUM

DOBOZI Pálma
Megkezdődött a ferencvárosi holokauszt-múzeum kialakítása. In: Magyar Hírlap, 2002. november 14.

„A hamu alatt nem aludt ki egészen a parázs”. Készül Magyarország első holokauszt múzeuma. In: Budapesti Nap, 2002. november 23.

HAMVAY Péter
Emlékhely és múzeum a Páva utcában. Ünneplés alapkövetéssel – Várható nyitás 2004 áprilisában. In: Népszava, 2002. december 17.

MEDGYESSY Péter
„Közös a sorsunk.” Beszéd a Holocaust Múzeum alapkövetéseinél. In: Élet és Irodalom, 2003. január 5.

KEMÉNY Mária
„Gyönyörű” fal a Páva utcában. Milyen üzenetet közvetít a zárványba tervezett Holokausztmúzeum? In: Népszabadság, 2003. február 3.

Lendületben a Holokauszt Múzeum építése. In: Budapesti Nap, 2003. február 8.

• MEGEMLÉKEZÉSEK

HAJBA Ferenc
Honnan tudtak rólam? Szembenézés a komáromi erdőmúlással. In: Népszabadság, 2002. december 6.

SINKOVICS Eta
„Mentem, mentem hosszú utamra...” Égerszegi roma túlélők Jeruzsálemben, a holokauszt világtalálkozóján. In: Zalai Hírlap, 2002. december 21.

Fénykép a cipőből. A mai fiataloknak is tudni kell, mi történt. In: Kelet-Magyarország, 2003. január 14.

„Millió és millió között felbukkan egy örült”. A budapesti gettó felszabadítására emlékeztek a Dohány utcai zsinagógában. In: Magyar Hírlap, 2003. január 18.

TÓTH-ÁBRI Péter
A rabbi emléke. (Az első nyíregyházi ortodox rabbi: Friedmann Ignác.) In: Kelet-Magyarország, 2003. január 20.

TÓTH Ferenc
A túlélők is áldozatok. A simontornyai zsidók történetétől a Yad Vashemig. In: Tolnai Néptűsz, 2003. január 25.

MEZŐ Éva, J.
Nevék márványba vésve. A II. világháború zsidó áldozatainak emléknapja. In: Fekete Megyei Hírlap, 2003. február 8.

Koszorúzás Wallenberg szobránál. In: Magyar Hírlap, 2003. február 6.

Koszorú az áldozatok emlékére. (Vizafogó mártíremlékmű.) In: Népszabadság, 2003. február 13.

• CARL LUTZRÓL

„Olyanok voltunk, mint a halálos ítéletet kimondó bírák.” In: Élet és Irodalom, 2002. november 8.

KARSAI László
Carl Lutz és a magyar holokauszt. In: Élet és Irodalom, 2002. november 15.

Carl Lutz életmentő menlevelei. In: Népszabadság, 2002. november 21.

• RANDOLPH L. BRAHAM 80 ÉVES

HAMVAY Péter
Aki nem az aranykorban nőtt fel. Pro Cultura-díjjal tüntették ki a nyolcvanéves Randolph L. Brahamet. In: Népszava, 2002. december 16.

HOVANYECZ László
Magyarabbak a magyaroknál. Randolph Braham arról, hogy lehet-e kisebbiteni a felelősséget. In: Népszabadság, 2002. december 19.

TIHANYI Péter
Eichmannra is rálicílt. Randolph Braham professzor a legnagyobb szegényföldről. In: Hetek, 2002. december 20.

VARGA László
Küzdelem az igazságért – a 80 éves Randolph L. Braham köszöntése. In: Élet és Irodalom, 2002. december 13.

NAGY V. Rita
A rendszerváltás kormányai adósk a bocsánatkéréssel. In: Magyar Hírlap, 2003. január 2.

• KÁRPÓTLÁS

Négyszázszáz kárpótlás élet elvesztéséért. In: Népszabadság, 2002. december 11.

KUNSTÁR Csaba
Nem találják a deportálólístát. Történelmi dokumentumok tűntek el a BM-ből. In: Népszabadság, 2002. december 12.

KUN Mónika
Nem keresik a deportáltak listáját a BM-ben. In: Magyar Hírlap, 2003. január 10.

Megkezdődik a zsidó kárpótlás. In: Magyar Hírlap, 2003. január 22.

Aranyvonal-ügy: perelhetik az Egyesült Államokat a magyar zsidók. In: Kapu, 2003. 1. szám.

• ANTISZEMITIZMUSRÓL

KOVÁCS Imre
Az antiszemitizmus. In: Kapu, 2002. nov.–dec.

LÖFFLER Tibor
Az antiszemitizmus vádja megrendelhető. In: Magyar Nemzet, 2002. november 13.

LOVAS István
Antiszemitizmus Hellásban. In: Magyar Nemzet, 2002. november 16.

KARSAI László
Egy vád megalapozása. In: Népszabadság, 2002. november 20.

PAPP Kornélia
Egymillió eurós zsidózás. Tisztázatlan eredetű adományok a német liberális pártban. In: Hetek, 2002. november 22.

MATTERA, Olga
Antiszemitizmus Orbán (Viktor) Magyarországon. A Limes cikke a polgári Magyarországról. In: Magyar Demokrata, 2002. november 28.

TŐKÉCZI László
Önkényes axiómák hálója. In: Népszabadság, 2002. december 12.

KARSAI László
Vitatható vélemény? In: Népszabadság, 2002. december 17.

GRANASZTÓI György
Az antiszemitizmus és a XXI. század. In: Magyar Nemzet, 2003. január 17.

PAPP László Tamás
Egy rasszista bacilusfarm. In: Élet és Irodalom, 2003. február 28.

• NEONÁCI ESZMÉKRŐL

Mazsihisz-vélemény a neonáci demonstrációról. In: Népszava, 2003. január 4.

HAZAFI Zsolt
Szálasi nyomában. A nyilaskeresztes mozgalom ma is létezik Magyarországon. In: Hetek, 2003. január 10.

UNGVÁRY Krisztián
Egy nap, egy szó. In: Népszabadság, 2003. február 13.

A Vér és Becsület egyszerre tüntet a Mazsihisszal. In: Magyar Hírlap, 2003. február 14.

SÁGHY Erna
Tiltani vagy túrni? Egy törvény kudarc-története. In: 168 óra, 2003. január 16.

Ökölrázás és kiabálás a Kossuth téren, nem a béke jegyében. In: Magyar Hírlap, 2003. február 17.

Szócata a Kossuth téren. A Mazsihisz elmentüntetői fogadták a Vér és Becsület egyesület demonstrálóit. In: Magyar Nemzet, 2003. február 17.

BARTUS László
Néma Mazsihisz. In: Magyar Hírlap, 2003. február 17.

FÉLIX Péter
Mire emlékezünk? A hét végi náci demonstrációról. In: Magyar Narancs, 2003. február 20.

SESZTÁK Ágnes
Nácik, haza! az én halottam külön halott. In: Magyar Demokrata, 2003. február 20.

HACK Péter
Nácik haza! In: Hetek, 2003. február 21.

SOMORJAI László
Vér és csődület. Neonáci szertartás. In: Hetek, 2003. február 21.

Náciellenes törvényt sürget a Mazsihisz. In: Magyar Hírlap, 2003. február 22.

• GYŰLÖLETBESZÉDRŐL

Büntethető gyűlöletbeszéd. In: Népszabadság, 2002. november 20.

A gyűlöletbeszéd és a jog. In: Népszabadság, 2002. november 23.

Botrány az ítélethirdetésekor ifjú Hegedűs Loránt perén. In: Magyar Hírlap, 2002. december 7.

Elítélték ifj. Hegedűs Lorántot. A MIÉP alelnöke felfüggesztett szabadságvesztést kapott. In: Népszabadság, 2002. december 7.

MOLDOVÁNYI Tibor
Veszélyben a szólásszabadság? In: Heti Válasz, 2002. december 13.

RIBA István
Súlyosbító körülmények. Ifjabb Hegedűs Loránt ítélete. In: HVG, 2002. december 14.

KERESZTES Lajos
Furkósbot a baloldal kezében? Szakmai kérdőjelek a gyűlöletbeszédet tiltani kívánó Bárándy-féle javaslat körül. In: Magyar Nemzet, 2003. január 23.

SERES László
Megbékélés, szőlés, szabadság. Zsidó-keresztény tanácskozás a gyűlöletbeszédéről. In: Népszabadság, 2003. február 3.

• TERROR HÁZA

ZSOLT Péter
Mossák kezeiket. In: Népszabadság, 2003. január 2.

SZILÁGYI Ákos
Látványlátogatás az élménytérben. In: 168 óra, 2003. január 30.

BAUER Tamás
A Terror Háza. In: Magyar Hírlap, 2003. január 31.

RADNÓTI Sándor
Mi a Terror Háza? In: Élet és Irodalom, 2003. január 24.

SÜMEGI Noémi
Össztűz a Terror Házára. In: Heti Válasz, 2003. január 24.

• KIREKESZTŐK

HERING József
Megfilmesítették a Cion bölcseinek jegyzőkönyvét. In: Magyar Fórum, 2002. november 14.

Újabb eljárás indult Mónus Áron ellen. In: Magyar Hírlap, 2002. november 12.

SZELEI István
A „Na és?” relativizmusa. Hogyan kell szembenézni a „nemzeti felelősség” mértékével. In: Magyar Demokrata, 2002. november 28.

SZŐCS Zoltán
Karsai & Co. In: Magyar Fórum, 2002. december 5.

HERING (József)
Antiszemita közbeszédnek nevezik a kórrajtot. In: Magyar Fórum, 2002. december 19.

CSURKA István
Magyar szemmel. (Nobel-díjról.) In: Magyar Fórum, 2003. január 16.

HERING József
Gátlástalan cionista propaganda a Kossuth adón. In: Magyar Fórum, 2003. január 9.

Mónus (Áron) legújabb feljelentései. In: Délmagyarország, 2003. január 21.

BAYER Zsolt
A zsidókról (?) In: Magyar Demokrata, 2003. január 23.

CSURKA István
Magyar szemmel. In: Magyar Fórum, 2003. január 30.

Húszezer Mónus-röplap. In: Délmagyarország, 2003. január 31.

• TÁRSADALOMTÖRTÉNET

KENDE Tamás
Társadalomtörténeti és „népismereti” adatok az oroszországi zsidóságról a 19–20. században. In: Világtörténet, 2002. ősz-tél.

NYERGES András
Rendes ország, kétféle történelem. In: Magyar Hírlap, 2002. november 16.

NYERGES András
Szívhat-e levegőt a renegát? In: Magyar Hírlap, 2002. december 14.

BRAHAM, L. Randolph
Pásztor László esete – a magyar emigráció és a szélsőjobb Amerikában –. In: Élet és Irodalom, 2002. november 22.

KOMORÓCZY Géza
Állam-történetek – az ókori Kelet és a Biblia világából –. In: Élet és Irodalom, 2002. december 20.

LADÁNYI János
Zsidóság, szegregáció – a budapesti zsidó népesség lakóhelyi szegregációjának alakulása –. In: Élet és Irodalom, 2002. december 20.

• INTERJÚK

TÓTH Ferenc
Szembe kell nézni a múlttal. Fejtő Ferenc a holokausztról, a polgári Magyarországról, Európáról. In: Tolnai Népszava, 2002. november 6.

KERTÉSZ Péter
Frölich tábornok In: Népszava, 2002. november 16.

FÖLDVÁRI Katalin
„Nehogy még egyszer meghaljanak”. Interjú Árit Amiel holokauszt-túlélővel, a Megperzselték című könyv szerzőjével. In: Hetek, 2002. december 6.

VESZTL Zsófia
Gyökerek. Interjú Ilan Eldaddal (rendező), Ruth Eldaddal (díszlettervező) és Marin Shermannel (író). In: Színház, 2003. január.

Sándor György a párbeszédéről. Riporter Elek István. In: Heti Válasz, 2003. január 3.

„Megvan bennem a rabbisághoz kellő erő”
Exkluzív interjú Köves Slomóval (24 éves), az újonnan felavatott ortodox rabbi-
val. In: Budapesti Nap, 2003. január 11.

KŐBÁNYAI János
Káin és Ábel narratívája. (Beszélgetés
Aharon Appelfelddel.) In: Népszava,
2003. január 11.

VARSÁNYI Gyula
Nem hitte, hogy érdekel valakit. Hajdú
István, a Sorstalanság néma szereplője egy
lágerben Kertész Imrével. In: Népszabad-
ság, 2003. január 11.

SZÁNTÓ T. Gábor:
„Nehéz eladni a zsidóságot”. In: Budapes-
ti Nap, 2003. január 13.

PÉCSI Tibor
Soha többé Soá! (Beszélgetés Chava
Baruchkal és Zita Turgemannal a holo-
kausztoktatásról.) In: Hetek, 2003. ja-
nuár 17.

Milyen kincseket rejt az Esztertáska?
(Esztertáska alapító tagja Pécsi Katalin.)
In: Budapesti Nap, 2003. január 20.

A lebecsült szélsőjobb hódítása. Beszélge-
tés Székely Gáborral, az ELTE professzo-
rával Hitler hetven évvel ezelőtti hatalom-
ra jutásáról. In: Népszabadság, 2003. ja-
nuár 30.

MAJSAI Tamás
A Soá és a magyarországi katolikus kate-
kézis. In: Mozgó Világ, 2003. február.

PELLE János
Csapdában. Nathaniel Katzburg izraeli
történész a magyarországi holokauszthoz
vezető útról. In: Heti Válasz, 2003. feb-
ruár 28.

• KULTÚRA, FILM, SZÍNHÁZ,

ZENE, KIÁLLÍTÁS

BALOGH Géza
A Jakovits (József) Amerikában – Zsidó
Múzeum, 2002. In: Criticai Lapok, 2002.
november.

SPIRÓ György
Borowski. In: Népszabadság, 2002. no-
vember 9.

Egy hitetlen vallomása a hitről. Beszélge-
tés Horváth Péterrel, a darab szerzőjével.
In: Budapesti Nap, 2002. november 14.

RETKES Attila
Izraeli-magyar gálaest az Operában. In:
Magyar Hírlap, 2002. november 18.

Izraeli nap Tatabányán. In: Komárom-
Esztergom Megyei Hírlap, 2002. novem-
ber 11.

Különleges választék a judaikaaukción. In:
Napi Gazdaság, 2002. november 25.

RETKES Attila
A klezmerkirály tangőestje. Giora Feid-
man klarinétművész és zenekara a Buda-

pest Kongresszusi Központban koncerte-
zett. In: Magyar Hírlap, 2002. december 11.

Négy vallás relikviái együtt. (Kaposvár.)
In: Somogyi Hírlap, 2002. december 19.

HOLLÓSI Zsolt
Spiró-valóságshow 1941-ből. In: Délma-
gyarország, 2003. január 11.

FEKETE G. Kata
Czeizel Endre a zsidó kultúráról, az elvándor-
lásról. In: Tolnai Népujság, 2003. feb-
ruár 1.

A Rózsa énekei hamarosan a mozikban.
In: Kisalföld, 2003. február 14.

Zsidó kulturális fesztivál Pesten. In: Ma-
gyar Nemzet, 2003. február 20.

Bittersüßes Großstadtmärchen. Jüdisches
Leben in Budapest. (Für Emil festő.) In:
Budapester Zeitung, 2003. február 24.

ROMÁN József
A fantázia és a humor faragványai. Böröcz
András szobrai a Zsidó Múzeumban. In:
Magyar Hírlap, 2003. február 26.

• KERESZTÉNY-ZSIDÓ TÁRSASÁG

BÁNFALVI Tivadar
Vallások közötti együttműködés – itt és
most. Pax-Romana konferencia Debrecen-
ben. In: Új Ember, 2002. november 10.

A Keresztény-Zsidó Társaság újévi sajtó-
tájékoztatója. In: Evangélikus Élet, 2003.
január 25.

SZIGETI Mária
Keresztény-Zsidó Teológiai Nap. (Nagy-
kőrös.) In: Nagykőrös, 2003. február 1.

Mózes koporsója. A Keresztény-Zsidó
Társaság előadásai a Deák téri evangéli-
kus templomban. (Budapest.) In: Magyar
Nemzet, 2003. február 14.

Keresztény-zsidó dialógus-szimpozium.
(Debrecen.) In: Népszava, 2003. feb-
ruár 24.

• MAGYAR IZRAELI

BARÁTI TÁRSASÁG

TÓTH Gyula
A megyéből választották az elnököt.
(Magyar Izraeli Baráti Társaságok Or-
szágos Szövetsége.) In: Kisalföld, 2003.
február 7.

• COSTA-GAVRAS

ÁMEN CÍMŰ FILMJÉRŐL

HAKLIK Norbert
Nácizzuk le a katolikusokat. In: Magyar
Nemzet, 2002. november 13.

KRISTON László
„Az egyház ma is vétkezik”. In: Magyar
Hírlap, 2002. november 16.

VÁGI Zoltán–KÁDÁR Gábor
A bukott angyal: Kurt Gerstein. In: Népsza-
badság, 2002. november 16.

HAJLIK Norbert
A plakátbotrány előzményei. In: Magyar
Nemzet, 2002. november 18.

BÁRSONY Éva
Marhavagonok és diplomácia. In: Népszava,
2002. november 21.

FEJÉRDY András
XII. Pius és a holokauszt. In: Heti Válasz,
2002. november 22.

KERTZER, David
Hallgatni nem mindig arany. In: Hetek,
2002. november 22.

SZENTGYÖRGYI Rita
A hallgatás ára. In: Népszava, 2002. no-
vember 23.

HAMVAY Péter
A pápai hallgatás felelőssége. Karsai László
történész Costa-Gavras Ámen című
filmjének történelmi háttéréről. In: Népsza-
vava, 2002. november 29.

BARTA Boglárka–FEHÉRVÁRY Krisztina
Kereszt és horogkereszt. A pápa mint náci
kollaboráns? In: Magyar Demokrata,
2002. december 5.

BAKÁCS Tibor Settenkedő
Krisztus zsidó csillaggal. In: Élet és Irodalom,
2002. december 8.

FÁY Zoltán
Végtelen történet. Tisztázható-e a múlt a
vatikáni levéltár megnyitásával? In: Ma-
gyar Nemzet, 2003. január 11.

KIRÁLY József
Vádak és cáfolatok. In: Havi Magyar Fórum,
2003. február.

SZÓTS Iászló
A hallgatást filmesíttettem meg. Interjú
Constantin Costa-Gavrasszal, az Ámen
rendezőjével. In: Népszabadság, 2003.
február 8.

• KERTÉSZ IMRE

IRODALMI NOBEL-DÍJ, 2002

KERTÉSZ Imre
Heuréka! – a stockholmi beszéd – (Stock-
holm, 2002. december 7.) In: Élet és Iro-
dalom, 2002. december 8.

KERTÉSZ Imre
Felszámolás. (Részlet a készülő regény-
ből.) In: Élet és Irodalom, 2002. decem-
ber 20.

• ESEMÉNYEK

DÉSI András
Kertész Imre Párizsban. In: Népszabad-
ság, 2002. november 11.

DUNAI Péter
Vadászjelenetek az Inter den Lindenen.
Díszvacsora Kertész Imre tiszteletére. In:
Népszabadság, 2002. november 16.

Nobel-díj mint boldogságkatasztrófa. Kertész Imre előadása a bécsi Burgtheaterben. In: Magyar Hírlap, 2002. december 2.

BŐHM Ágnes–INOTAI Edit
Tom Lantos meghívta Amerikába Kertész Imrét. In: Népszabadság, 2002. december 4.

Díszpolgárrá avatták Kertész Imrét. (Budapest.) In: Népszava, 2002. december 5.

Kertész Imre beszédével kezdődik a „Nobel-hét”. In: Magyar Hírlap, 2002. december 7.

„Minden Nobel-díjasnak van ellentábor”. In: Kisalföld, 2002. december 7.

A holokauszt jóvátehetetlen realitása megszűli a katarzist. Kertész Imre beszédével kezdődött Stockholmban a „Nobel-hét”. In: Vasárnapi Hírek, 2002. december 8.

Kertész Imre Nobel-díjas könyvét ingyen kapják a svéd gimnazisták. In: Magyar Hírlap, 2002. december 9.

FÉDERER Ágnes
Beszéd után, díjátétel előtt. In: Népszabadság, 2002. december 9.

HEGEDŰS Zsolt
Lépésről lépésre a Nobel-díj felé. In: Népszava, 2002. december 9.

KOZÁR Alexandra
„Auschwitz után magunkra maradtunk”. In: Magyar Hírlap, 2002. december 9.

MAINKA, Jan von
"Ich bin stolz! Danke!" In: Budapester Zeitung, 2002. december 9.

FÉDERER Ágnes
Kertész Imre és Esterházy Péter közös könyve. In: Népszabadság, 2002. december 10.

PODHORÁNYI Zsolt–KEPECS Ferenc
Auschwitz mind a mai napig tart. A Svéd Akadémia megismertette velünk egyik legnagyobb írókat. In: Népszava, 2002. december 10.

Az irodalom csúcán – Stockholmban. In: Magyar Hírlap, 2002. december 11.

FÉDERER Ágnes
Kertész Imre átvette a Nobel-díjat. In: Népszabadság, 2002. december 11.

FÉDERER Ágnes
Dedikálástól provokatív kérdésekig. Kertész Imre nyomában Stockholmban. In: Népszabadság, 2002. december 14.

KÁCSOR Zsolt
Nyíregyházi zárthelyi dolgozat. Felolvasták Kertész Imre Sorstalanság című regényét a főiskolán. In: Népszabadság, 2002. december 15.

NEMES, Bettina von
Jubel für der Holocaust-Literaten. In: Budapester Zeitung, 2002. december 16–22.

Az Ember évét köszönjük Kertésznek. A Magyar Hírlap év embere 2002-ben Nobel-díjas írónk, Kertész Imre. In: Magyar Hírlap, 2002. december 19.

Kertész Imre-könyvet írt Temesi László. In: Déli Hírlap, 2002. december 20.

FÖLDEVÁRI Zsuzsa–VÁSÁRHELYI Júlia
Befogadók. Kertész Imre Párizsban és Bécsben. In: HVG, 2002. december 21.

KOZÁR Alexandra
Vakító hó, klezmer és cigarettafüst. (Budapesti izraeli nagykövetségen.) In: Magyar Hírlap, 2002. december 23.

Kertész Imre látértársa segíti a Sorstalanság filmre vitelét. In: Népszabadság, 2002. december 14.

Szétépték a Sorstalanság kötetét. Eldobták az önkormányzat ajándékát Vásárhelyen. (Hódmezővásárhely.) In: Délmagyarország, 2002. december 28.

Kertész Imre-hetet rendez a francia kulturális rádióállomás. In: Magyar Hírlap, 2003. január 7.

STIEGNITZ, Peter von
Kertész in Burgtheater. In: Pester Lloyd, 2003. január 8–14.

HÁMORY Zsófia
Sorstalanság: felolvasás a Tánács gimnáziumban. In: Hegyvidék, 2003. január 15.

IZING Antal
Amikor a gyerek hazatér. A Sorstalanság színpadi premierjéről. In: Budapesti Nap, 2003. január 20.

A holokausztra emlékeztek. Kertész Imre felolvasott egykori raboskodásának színhelyén. (Buchenwald.) In: Észak-Magyarország, 2003. január 28.

NEDBÁL Miklós
Megosztotta a közvéleményt. Vitaest Kertész Imre Nobel-díjának magyarországi fogadtatásáról. In: Magyar Nemzet, 2003. január 30.

• VÉLEMÉNYEK. INTERJÚK

TAMÁS GÁSPÁR Miklós
Kertész Imre magyar író Nobel-díjas. Zsidó. In: Magyar Hírlap, 2002. október 11.

TAKÁCS Géza
Olvasónaplók a Sorstalanságról. In: Beszélő, 2002. november

„Őn rátalált a nyelvre, amelyet értünk.” Kertész Imre Nobel-díjának német fogadtatása. In: Élet és Irodalom, 2002. november 1.

FÖLDES Anna
A mi Kertész Imrénk. In: Magyar Hírlap, 2002. november 2.

NAGY Emőke
A sorstalan ember sorsa. Beszélgetés az irodalmi Nobel-díjas Kertész Imrével. In: Nők Lapja, 2002. november 6.

PETROVICS, Leslie
Hope for healing stronger. In: The Budapest Sun, 2002. október 31–november 6.

Ismerik-e Kertész Imrét idehaza? In: Heti Válasz, 2002. november 8.

PELLE János
Nobel-díj és holokauszt-recepció. In: Élet és Irodalom, 2002. november 8.

GALLÓ Béla
Szégyen. In: Vasárnapi Hírek, 2002. november 10.

HAKLIK Norbert
A Sorstalanság értelmezései. A Nobel-díjas író műveinek újfajta megközelítései az újvidéki Kertész-konferencián. In: Magyar Nemzet, 2002. november 22.

FEKETE János
A Sorstalanság sorsa. In: Hetek, 2002. november 22.

MURÁNYI Gábor
Zabidarabok. Bán Pál kontra Kertész Imre. In: HVG, 2002. november 30.

Bizarr kiváltság. Kertész Imrével Várad Júlía beszélget. In: KönyvPiac, 2002. december.

HORVÁTH Gábor
Csontváz a szekrényben. A New York Times írása Kertész Imrével. In: Népszabadság, 2002. december 5.

SÁNDOR Zsuzsa
Közös órák. Kertész Magda férjéről és a Nobel-díjról. In: 168 óra, 2002. december 5.

SZŐNYI Szilárd
Kertész és kora. In: Heti Válasz, 2002. december 6.

TAKÁCS Ferenc
Jubilare necesse est. In: Népszabadság, 2002. december 7.

GERŐ András
2002. december első harmada. In: Magyar Hírlap, 2002. december 9.

OROSZ István
Kertész Imre értünk szól. In: Magyar Hírlap, 2002. december 9.

BOLGÁR György
A Nobel-díj segít gyógyítani a sebeket. In: Metro, 2002. december 10.

DALLOS Zsuzsa

Jóvátehető a holokauszt? Kertész Imre a Nobel-díj előtt a reményről és a mindig várható csodáról. In: Zalai Hírlap, 2002. december 10.

KRISTÓF Attila

Én nem tudom... (miért jár Nobel-díj...) In: Magyar Nemzet, 2002. december 10.

ŐLBEI Lívía

Fosztóképző. In: Vas Népe, 2002. december 10.

SERES László

Sors. In: Népszabadság, 2002. december 10.

KŐBÁNYAI János

Kertész Imre és Jób. In: Magyar Hírlap, 2002. december 11.

DITZENDY Attila

Sorstalanságunk. Aki magyar, annak bizony elszorult a torka kedden délután. In: Magyar Nemzet, 2002. december 12.

SZABÓ Kálmán

Arcátlanság. Egy Nobel-díjas mű a magyartanár szemével. In: Magyar Demokrata, 2002. december 12.

SZŐNYEI Tamás

„Magyarországot mindenütt szeretik”. Kertész Imre író. In: Magyar Narancs, 2002. december 12.

KÁLMÁN C. György

Kertész közöttünk. In: Élet és Irodalom, 2002. december 13.

TIHANYI Péter

Egy magyar megdicsőült. Fejtő Ferenc Kertész Imréről, a Sorstalanságról és a világ jövőjéről. In: Hetek, 2002. december 13.

Asszociációk Kertészre. (Dalos György, Donáth László, Esterházy Péter). In: Magyar Hírlap, 2002. december 14.

MARNO János

Egy rend/kívüli siker/történet. In: Népszava, 2002. december 14.

MOLNÁR BALÁZS

Kertész nem diszkriminál. In: Magyar Demokrata, 2002. november 14.

SZILÁGYI Ákos

Az eredendő történelmi bűn. Auschwitz mint „ideális kiindulópont” Kertész Imre regényeiben. In: Népszabadság, 2002. december 14.

GYŐRI László, J.

Magyar lobogók. In: Élet és Irodalom, 2002. november 29.

KOZÁK MÁRTON

Év végi leltár. In: Vasárnapi Hírek, 2002. december 15.

BOJTÁR Imre

Téli utazás Sziszüphosszal. Kertész Imréről. In: Magyar Narancs, 2002. december 19.

KÁLMÁN C. György

Magánvalóság. In: Magyar Narancs, 2002. december 19.

LENGYEL László

Kinek az embere? In: Magyar Hírlap, 2002. december 19.

GRÉCZY Zsolt

„Egyre inkább önmagunk legyünk.” (Göncz Árpád.) In: Magyar Hírlap, 2002. december 24.

SPIRÓ György

A Szellem. In: Népszabadság, 2002. december 24.

BOJTÁR Endre

Sziszüphosz téli utazása. In: 2000, 2003. január.

SZABADI Sándor

Nyílt levél Kertész Imre magyar íróhoz az irodalmi Nobel-díj odaítélése alkalmából. In: Kapu, 2003. 1. szám.

BOLGÁR György

Csé István Nobel-díja. In: Magyar Hírlap, 2003. január 4.

BÓTA Gábor

„Jóval naivabb voltam a kelleténél.” (Darvas Iván Sorstalanságból ad elő részleteket.) In: Magyar Hírlap, 2003. január 4.

FÖLDES Anna

Kirekesztés – másként. In: Magyar Hírlap, 2003. január 4.

FRANKA Tibor

A Nobel-díj az utcán hever? In: Magyar Fórum, 2003. január 9.

LOVAS István

A likvidálandó söpredék. In: Magyar Demokrata, 2003. január 9.

VARGA Domokos Péter

A feladvány. In: Élet és Irodalom, 2003. január 10.

PETŐCZ György

A talány. In: Élet és Irodalom, 2003. január 10.

FARAGÓ Vilmos

A stockholmi beszéd. In: Magyar Hírlap, 2003. január 11.

KŐBÁNYAI János

Egy „vírushordozó” feljegyzései. In: Magyar Hírlap, 2003. január 11.

VARGA Domokos Péter

Természetesen, ez Auschwitz. In: Napló, 2003. január 11.

PODHORÁNYI Zsolt

A Sorstalanság sorsa. In: Népszava, 2003. január 20.

Így zsidózunk mi. In: Magyar Narancs, 2003. január 23.

BÖLCS István

Feljelentés. (Mónus Áron feljelentette közösség elleni izgatás címén Kertész Imrét.) In: 168 óra, 2003. január 23.

LÉNER Péter

Darvas (Iván) sorstalansága. In: 168 óra, 2003. január 23.

SZALAY Károly

A Kertész-szindróma. In: Magyar Demokrata, 2003. január 23.

BOROS János

Auschwitzről beszélni. In: Élet és Irodalom, 2003. január 24.

DARVAS Iván

És mit mond a komédiás? In: 168 óra, 2003. január 30.

FÖLDES Anna

Nem csak Kertészről van szó. In: Élet és Irodalom, 2003. január 31.

KOLTAI Tamás

Kertész-kímélő. In: Élet és Irodalom, 2003. január 31.

FÖLDES Anna

Végigélt sors. Kertész Imre: Sorstalanság. József Attila Színház, Gaál Erzsébet Stúdió. In: Criticai Lapok, 2003. február.

SZILÁGYI Ákos

Az eredendő történelmi bűn. Auschwitz mint „ideális kiindulópont” Kertész Imre regényeiben. In: Kritika, 2003. február.

BOROS János

Auschwitzről beszélve önmagunkról szólunk. In: Élet és Irodalom, 2003. február 7.

KISS Viktor

Az ideológia szolgálatában. In: Élet és Irodalom, 2003. február 7.

SZŐCS Géza

Nobelesdi. In: Népszava, 2003. február 13.

Holokauszt, megbékélés, szembenézés. Kisalföld-kerekasztal: A Nobel-díjas Kertész Imre Sorstalanság című regényéről. In: Kisalföld, 2003. február 15.

• KÖNYVEKRŐL

BARTOV, Omer

Kikövette el a holokausztot? Deák István: Essays on Hitler's Europe című könyvről. In: BUKSZ, 2002. tél.

ARATÓ Lajos

Egymás hagyományainak tisztelete. Liturgikus és protokollszokások a katolikusoknál, izraelitáknál és a protestánsoknál. (Egyházi protokoll.) In: Zalai Hírlap, 2002. december 17.

POGONYI Lajos

Nincs két egyforma totális rendszer – mondja Heller Ágnes filozófus, akinek most jelent meg Auschwitz és Gulág esszé-kötete. In: Népszabadság, 2002. november 15.

KACZVINSZKY Barbara

A szerző óriásit tévedett, mégis zseniális. Norbert Elias: A németekről. In: Népszava, 2002. november 20.

UNGVÁRI Krisztián

Szellemi káosz. Földesi Margit: A megszállók szabadsága. In: Magyar Narancs, 2002. november 21.

ZSOHÁR Melinda

Makacsul megmaradtak. Smoel Ettin-
ger: A zsidó nép története. In: Magyar
Nemzet, 2002. november 25.

HOVANYECZ László

Egy európai a Bánságból. (Viktor Neu-
mann: Bánsági zsidók története. Bukarest,
Atlas Kiadó, 1999.)
Antisemitismus auf Ungarisch. (Antisemi-
ta közbeszéd Magyarországon, 2001.) In:
Pester Lloyd, 2002. december 4.

ANDRÁSI Gábor

Turai Hedvig: Anna Margit. In: Élet és
Irodalom, 2002. december 8.

A. Cohen: Haluc ellenállás Magyarorszá-
gon. Könyvbemutató a Rabbiképzőben.
In: Budapesti Nap, 2002. december 9.

BOKOR László

Egy náciavadász Budáról. (Szita Szabolcs:
A Gestapó Magyarországon.) In: 168 óra,
2002. december 12.

Héber–magyar Biblia. In: Népszabadság,
2002. december 13.

NÉZŐ István

Kordokumentum egy kisvárdai svéd ír-
nőtől. Fried Magda (Magda Eggens). In:
Kelet-Magyarország, 2002. december 21.

VARGA László

Antiszemita közbeszéd itt és most. In: Élet
és Irodalom, 2003. január 3.

TULOK Péter

Két korszak határán. (Novák Attila: Át-
menetben. A cionista mozgalom négy éve
Magyarországon.) In: Heti Válasz, 2003.
január 31.

A székesfehérvári és Fejér megyei zsidó-
ság tragédiája (1938–1944). In: Kritika,
2003. február.

KÁRPÁTI Zoltán

Identitások között. Turai Hedvig Anna
Margit-monográfiája. In: Művészet, 2003.
február.

Keleti pályaudvar, végállomás. Szántó T.
(Gábor) a zsidó ÁVH-ról. In: Budapesti
Nap, 2003. február 1.

TÓTH Szabolcs Töhötöm

Félholt lelkek. Magyarul is megjelenik A
Holokauszt-ipar. In: Magyar Nemzet,
2003. február 1.

Látványos a tanúságtétel. Újabb könyv a
veszprémi zsidóság történetéről. In: Nap-
ló, 2003. február 8.

UNGVÁRY Rudolf

Egy filozófia vége. (Heller Ágnes: Ausch-
witz és Gulág.) In: Élet és Irodalom, 2003.
február 14.

Múltról – jelennek. A böszörményi zsidó-
ság története könyvben. In: Hajdú-Bihari
Napló, 2003. február 21.

• MEGJELENT KÖNYVEK

VALLÁS. VALLÁSTÖRTÉNET

ALLEHARD, Jacob

A Talmudtól a felvilágosodásig – közép-
kor.
Filum Kiadó, 2002. 238 oldal, 2490 Ft.

BARDOW, Franz

Az igazi kabbala kulcsa. A kabbalista,
mint a mikro és makrokozmosz ura.
Tabula S. Kiadó, 2002. 198 oldal, 2300 Ft.

Biblia. Ford. Kecskeméthy István.

Koinómia Kiadó, 2002. 1592 oldal, 4900 Ft.

Biblia. A Tóra. Korai proféták. Kései
proféták. Szent iratok.

Héber–magyar nyelven. 3. kiad.
Makkabi, 2002. 1327+1255 oldal, 12 000 Ft.

BOCK, Sebastian

A bibliai Izrael története. A kezdetektől az
Újszövetségig.
Jel Kiadó, 2002. 169 oldal, 980 Ft.

CZIFFÁRY Tamás

Vallások lexikona A–Z-ig.
Könyvműves Könyvkiadó, 2003. 398 oldal,
1380 Ft.

DÁVID Katalin

A teremtett világ misztériuma – bibliai jel-
képek kézikönyve.
Szent István Társulat, 2002. 320 [32 t.] ol-
dal, 4200 Ft.

DROSMIN, Michael

A Biblia kódja. (2. kiad.)
Vince Kiadó, 2003. 239 oldal, 3250 Ft.

FRÖLICH Róbert

Rövid ismertető a zsinagóga és a zsidó rít-
us kegyzereiről a Dohány utcai zsinagó-
ga berendezése és kegyzerei alapján.
Zrínyi Kiadó, 2002. 52 oldal.

GYARMATI Ildikó

Egyházi protokoll.
Athenaeum 2000 Kiadó, 2002. 131 oldal,
2490 Ft.

KRAUS, Naftali

Jób szenvedései.
PolgArt Kiadó, 2002. 399 oldal.

Zsidó imakönyv. Magyar fonetikus átírás-
sal és gyakorlati útmutatással péntek esté-
re.
Pécsi Zsidó Hitközség, 2002. 38 oldal.

• TÖRTÉNELEM.

TÁRSADALOMTÖRTÉNET.

VISSZAEMLEKEZÉSEK

Anna Frank naplója. 1942. június
12–1944. augusztus 1.

Park Kiadó, 2002. 308 oldal, 1450 Ft.

Antiszemita közbeszéd Magyarországon
2001-ben.
B'nai B'rith Első Budapesti Közösség,
2002. 332 oldal, 2592 Ft.

ASSMAN, Jan

Mózes, az egyiptomi. Egy emléknym
megfejtése.
Osiris Kiadó, 2003. 340 oldal, 2480 Ft.

ELIAS, Norbert

A németekről.
Helikon Kiadó, 2002. 392 oldal, 2800 Ft.

Én, Emile Schindler. Egy hajlíthatatlan lé-
lek visszaemlékezései.
Szerk. Erika Rosenberg.
Canissa Kiadó., 2002. 232 oldal, 1980 Ft.

FINKELSTEIN, Norman G.

A Holokauszt-ipar. Gondolatok a zsidó
szenvedés tkésítéséről.
Kariosz Kiadó, 2003. 226 oldal, 3200 Ft.

GERGELY Anna

A székesfehérvári és Fejér megyei zsidó-
ság tragédiája (1938–1944).
Vince Kiadó, 2003. 292 oldal, 2495 Ft.

Gettómagyarország, 1944. A Központi
Zsidó Tanács iratai.
Magyar Zsidó Levéltár, 2002. 172 oldal.

HEIKO Haumann

A keleti zsidóság története.
Osiris, 2002. 256 oldal, 1980 Ft.

HELLER Ágnes

Auschwitz és Gulág.
Múlt és Jövő, 2002. 117 oldal, 1250 Ft.

HOSSZU Gyula

Utak a holokauszthoz, történetek a
holokausztról.
Pedellus Bt., 2002. 376 oldal, 3740 Ft.

KARÁDY Viktor

Túlélők és újrakezdők. Fejezetek a magyar
zsidóság szociológiájából 1945 után.
Múlt és Jövő, 2002. 281 oldal, 2600 Ft.

KATZBURG, Nathaniel

Zsidópolitika Magyarországon 1919–1943.
Bábel Kiadó, 2002. 303 oldal, 2890 Ft.

KERTZER, David I.

A pápák a zsidók ellen. Elsőként a Vatikán
titkos levéltárából.
Ulpius-ház, 2003. 446 oldal, 2980 Ft.

KRALL, Hanna

Egy lépéssel az Úristen előtt.
Európa Kiadó, 2003. 160 oldal, 1300 Ft.

MUNK, Méir Ávrám

Életem történetei.
Múlt és Jövő, 2002. 354 oldal, 2500 Ft.

RAJ Tamás–VASADI Péter

Zsidók a török kori Budán.
Makkabi Kiadó, 2002. 93 oldal, 800 Ft.

RÓBERT Péter

Az 1848–49. évi szabadságharc zsidó no-
vatkozásai.
Zrínyi Kiadó, 2002. 29 oldal.

Széfer József. A tanítványok tanulmány-
kötetete a tanítómester rabbi, Prof. Dr.
Schweitzer József tiszteletére 80. születés-
napja alkalmából.
Open Art, 2002. 290 oldal, 1120 Ft.

Tanulmányok a holokausztról II.
Szerk. Randolph L. Braham.
Balassi Kiad., 2002. 311 oldal, 1900 Ft.

TÓTH Károly
Ki látta őket? Adatok a hajdúhadházi zsidóság történetéhez.
Polgármesteri Hivatal, 2002. 72 oldal, 1200 Ft.

TSCHUY, Theo
Becsület és bátorság. Carl Lutz, a budapesti zsidók megmentője.
Well-Press Kiadó, 2002. 384 oldal, 3990 Ft.

SZATHMÁRY Béla
A zsidó jog alapjai.
Századvég Kiadó–Lux Kiadó, 2003. 188 oldal, 1960 Ft.

A Zala megyei zsidóság történetének levéltári forrásai, 1716–1849.
Zala Megyei Levéltár, 2002. 288 oldal, 1500 Ft.

Zsidók a mai Magyarországon.
Szerk. Kovács András.
Múlt és Jövő, 2002. 162 oldal, 1900 Ft.

A zsidóság szerepe Veszprém polgárosságában.
Összeáll. Máthé Éva. (Fejezetek a veszprémi zsidó közösség történetéből.)
Veszprémi Zsidó Hitközség, 2002. 158 oldal.

• IRODALOMTÖRTÉNET.

MŰVÉSZETTÖRTÉNET

Az értelmezés szükségessége. Tanulmányok Kertész Imréről.
Szerk. Scheibner Tamás, Szűcs Zoltán Gábor.
L'Harmattan Kiadó, 2002. 217 oldal, 2250 Ft.

Házalók, árendások, kocsmárosok, uzorások. Zsidóábrázolások a reformkori prózában.
Vál. és a szöveget gondozta: Szalai Anna.
Osiris, 2002. 467 oldal, 3480 Ft.

LUGOSI Lugo László
Zsidó Budapest. (Fotóalbum)
Vince Kiadó, 2002. 166 oldal, 2795 Ft.

TEMESI László
Sors és sorstalanság. (Kertész Imréről.)
Szerzői kiadás, 2002. 114 oldal, 1180 Ft.

TURAI Hedvig
Anna Margit.
Enciklopédia Kiadó, 2002. 287 oldal, 3400 Ft.

TÜSKÉS Tibor–KNAPP Éva
Az egyházi irodalom műfajai a 17–18. században.
Argumentum Kiadó, 2002. 286 oldal, 1400 Ft.

VÁRADI Iván Attila
Vác zsidó emlékei. (Tájak, korok, múzeumok kiskönyvtára.)
TKM, 2003. 32 oldal.

• SZÉPIRODALOM

AMIEL, Irit
Megperzseltek. (Novellák.)
Poligráf Kiadó, 2002. 106 oldal, 1990 Ft.

KERTÉSZ Imre–ESTERHÁZY Péter
Egy történet. (Kertész Imre: Jegyzőkönyv. – Esterházy Péter: Élet és Irodalom.)
Magvető, 2002. 74 oldal, 1490 Ft.

KERTÉSZ Imre
Sorstalanság – A kudarc – Kaddis a meg nem született gyermekért.
Magvető, 2002. 713 oldal, 9990 Ft.

KERTÉSZ Imre
A stockholmi beszéd. Elhangzott 2002. december 7-én, a Svéd Akadémia ünnepi ülésén.
Magvető, 2002. 24 oldal, 700 Ft.

POTOK, Chaim
Óvilági emberek. (Regény.)
Ulpius-ház, 2002. 313 oldal, 2480 Ft.

SALAMON Pál
A Sorel-ház. 2. kiad. (Regény.)
Ulpius-ház, 2002. 528 oldal, 1980 Ft.

SALAMON Pál
Sorsolvasó. (Regény.)
Ulpius-ház, 2002. 494 oldal, 1980 Ft.

URIS, Leon
Exodus. (Regény)
Aquila Könyvkiadó, 2002. 507 oldal, 1990 Ft.

Summary

Hungarian society has already forgotten the Nobel prize awarded to Imre Kertész – forgotten it easily and without experiencing catharsis. (Past and Future are to publish a book on this issue by János Kőbányai, *The Award of Job – its Background and Reception*.) We, however, do not forget this easily. We dedicate this issue of our quarterly – and plan to dedicate possibly several more issues – to the Holocaust and its cultural representation. It is especially important that we do so, given that mainstream Hungarian culture steadily refuses to analyze the Holocaust or the brief and tragic co-existence of the Hungarian and Jewish peoples. A letter written to Népszabadság, Hungary's most popular daily newspaper, appears at the beginning of this issue, and proves our point.

Professor Sidra DeKoven Ezrahi is one of the founders of Holocaust literature as a scholarly approach. His study, *Representing Auschwitz*, analyzes the particular characteristics of this genre. Unfortunately, Imre Kertész and his work are absent from the study, but as you will see from our interview, *Duty*, he does appear – alongside Miklós Radnóti – in the latest seminar of the professor. In the interview, Professor DeKoven Ezrahi tells us about his life, the first steps toward the formulation of the academic study of Holocaust literature, its development and polarization.

The work of Imre Kertész is not a unique phenomenon in Hungarian literature. András Mezei, Ágnes Gergely and Judit Fenákel, regular contributors to the Past and Future Quarterly, also belong to the background of Kertész's achievement. Mária Honti's essay on Ágnes Gergely emphasizes the high standards of this background.

György Fekete has written a "confession" as a reaction to Imre Kertész's award and its reception – we have received several such essays, and we will publish them anon. Fekete's confession sheds light upon the trauma of non-discussion.

György Fehéri analyzes the role and reception of Imre Kertész in Germany, where his Nobel prize was born. Ferenc Fejtő pays homage to his old friend Imre Kertész as well.

On the 60th anniversary of the Warsaw ghetto uprising, we publish fragments from the notes of the ghetto's famous historian, Emanuel Ringelblum. The same world appears in *The Piano Player*, an Oscar award winning movie by Roman Polanski – Anette Hilbert reviews the film and analyzes its background.

Horváth Ágnes and György Kozma have contributed essays on the exhibition of the art of József Jakovits, an exhibition that recently returned from the United States to Hungary. Jakovits was a well-known painter who turned to Kabala themes towards the end of his life.

In our literary section Judit Lakner reviews *In the Land of Hagar*, her anthology of Hungarian Jewry, published in Tel Aviv in English. Eva Blaschik brings us closer to the work of Jean Améry, while Judit Gera reviews a Jewish family novel by Judit Fenákel.